

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Θ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 27 ΙΟΥΝΙΟΥ 1931

ΑΡΙΘ. 26

ΑΙ ΕΝ ΛΑΜΠΕΘ ΤΟΥ 1930 ΕΝΩΤΙΚΑΙ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΙ ΑΓΓΛΙΚΑΝΩΝ ΚΑΙ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ

Η πρὸς τὴν ἔνωσιν ἀκολουθητέα δόξ. [1]

Ἐν τούτοις ἔχομεν καὶ προτάσεις συμβιβασμοῦ ἀντιλήψεων καὶ τρόπους ἐνεργείας ἕκ τε τῶν ὀρθόδοξων, ὅσοι ἐμελέτησαν τὸ ζήτημα τοῦτο, καὶ ἕκ τῶν ἀγγλικανῶν ὅσοι μετὰ ζήσεως ἠσχολήθησαν εἰς αὐτό, τὰς ὁποίας ἀκαιρον δὲν θὰ ἦτο νὰ ἐξετάσωμεν ἐνιαῦθα.

Οἱ ὀρθόδοξοι ἀφ' ἐνός, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως εἶνε δύσκολον εὐθύς ἀμέσως νὰ συμφωνήσωσι καθ' ὁλοκληρίαν οἱ ἀγγλικανοὶ πρὸς ἡμᾶς καὶ δι' ἄλλους μὲν λόγους, ἀλλὰ καὶ διότι φρονοῦσιν ἐπὶ πλέον οὗτοι ὅτι εἶνε δύσκολον νὰ μεταβάλλωσιν ἄρδην καὶ δι' ἁπλῶν συζητήσεων τὸν τρόπον τοῦ θρησκαιεῖν ἐν γένει τοῦ λαοῦ αὐτῶν πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐπιδιωκομένης ἐνώσεως, προτείνουναι 1) ἀνεξαρτήτως τῶν μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν διαφορῶν νὰ μὴ παύσῃ ὑφισταμένη μεταξὺ αὐτῶν εὐρυτέρα τις ἐνότης καὶ ἐπαφὴ καὶ κοινωνία «ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς», οὐχὶ δὲ στενὴ ἐνότης «ἐν τοῖς μυστηρίοις» οἷα ὑφίσταται μεταξὺ μόνον τῶν κατὰ τόπους ὀρθόδοξων Ἐκκλησιῶν. Τοιαύτην εὐρυτέραν, «ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς», ἐνότητα συνιστῶσι νὰ ὑφίσταται καὶ μετὰ πάσης χριστιανικῆς οἰκίας (Μητροπολίτου Θυατείρων, αἱ νεώτερα τάσεις πρὸς ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἀνατύπωσις ἕκ τῆς Πολιτικῆς Ἐπιθεωρήσεως σελ. 19.). Ἐκ τῆς «ἐν τοῖς ἐξωτερικοῖς» συναφείας ταύτης καὶ τῆς συνεχοῦς μελέτης τοῦ ζητήματος τῆς ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν ἐλπίζουσι πολλὰ διὰ τὴν ὀριστικὴν ἔνωσιν. 2) Νὰ θελήσῃ ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ συμφωνήσωσιν οἱ ἀγγλικανοὶ μετ' αὐτῆς μόνον ὡς πρὸς τὰ δόγματα τὰ μέχρι τῶν ἑπτὰ οἰκουμενικῶν συνόδων ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ διατετυπωμένων πέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου σημείου νὰ μένωσιν ἐλεύθερα τὰ δυο μέρη ὡς πρὸς τὰς δογματικὰς αὐτῶν δοξασίας (ἐνθ. ἀν. σελ. 20.). 3) Νὰ ὑπάρχῃ συνεχὴς συνάφεια τῶν ὀρθόδοξων μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν καὶ μετὰ πάσης χριστιανικῆς ὁμολογίας ἐν συνεδρίοις, ἀνετα σκοπὸν ἔχουσι τὴν ἀπὸ κοινοῦ διαπραγματεύσιν ἠθικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ὑφίστανται διαφοραὶ μεταξὺ τῶν χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν (αὐτόθι σελ. 19-20). Καὶ τὴν χορὴν τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας, ὡς αὕτη ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἐκκλησίᾳ ἐν παρομοίαις περιστάσεσιν ἐφηρμοζέτο, δὲν θεωροῦσι παραμελητέαν διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν ἐνώσεως οἱ ὀρθόδοξοι οἱ μελετῶντες τὸ ζήτη-

μα τοῦτο (αὐτόθι σελ. 19· ὄρα καὶ ὑπόμνημα Μητροπολίτου Νουβίας ἐν «Ἐκκλησ. Φάρο» τοῦ 1920 σελ. 174 κ' ε').

Οἱ ἀγγλικανοὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ μετὰ ζήσεως ἕως τοῦδε ἀσχοληθέντες εἰς τὸ ζήτημα τῆς μετὰ τῆς ὀρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐνώσεως τῶν, προτείνουναι καὶ αὐτοὶ μέτρα τινὰ πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τῆς ἐνώσεως ταύτης. Εἶνε πολλὰ τὰ ὑπ' αὐτῶν προτεινόμενα μέτρα, ἀλλ' ἡμεῖς ἀκούμεθα εἰς τὰ κυριώτερα, τὰ ἐξῆς: 1) καὶ οἱ ἀγγλικανοὶ, ὅπως καὶ οἱ ὀρθόδοξοι θεωροῦσιν ἀπαραίτητον καὶ προτείνουναι καὶ αὐτοὶ νὰ ἐξακολουθήσῃ ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία νὰ συνεργάζεται μετ' αὐτῶν δι' ἀνεπισήμων συνδιασκέψεων, διότι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἀμφοτέρω αἱ Ἐκκλησίαι θὰ βαδίσωσι βῆμα πρὸς βῆμα «εἰς τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ». (Γκάρντινερ ἐν «Ἐκκλησ. Φάρο» τοῦ 1921 σελ. 419). Τὸ ὡς ἀπαραίτητον ὑπὸ τῶν ἀγγλικανῶν θεωρούμενον μέτρον τῆς συχνῆς ἀνεπίσημου μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν ἐπικοινωνίας, προταθὲν καὶ κατὰ τὰς συζητήσεις τοῦ Λάμπεθ τοῦ παρελθόντος θέρους, ἐδέχθησαν ἤδη οἱ ὀρθόδοξοι ὡς ἐμφαίνεται ἐν τῷ ἀρθρῷ 1. τῆς «περιλήψεως τῶν συζητήσεων» (Πάνττεινος τοῦ 1930 σελ. 643). Ἐξυπακούεται ὅτι κατὰ τὰς ἀνεπισήμους ταύτης συνδιασκέψεις δέον νὰ μελετᾶται ἰδιαιτέρως πῶς θὰ κατορθωθῇ νὰ εὐρεθῇ συμφωνία ἐν τοῖς δόγμασι μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν. 2) Οἱ ἀγγλικανοὶ προτείνουναι νὰ ζητηθῶσι διὰ τῶν δύο ἄνω ἀνεπισήμων μεταξὺ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν συνδιασκέψεων τὰ ὑπαρχόντα κοινὰ μεταξὺ αὐτῶν δογματικὰ καὶ μυστηριακὰ σημεῖα, καὶ νὰ διατυπωθῶσι ταῦτα ἀπὸ κοινοῦ οὕτως ὥστε νὰ γίνωσι δεκτὰ ἀμφοτέρωθεν ἀνεπιφυλάκτως. Ἐννοεῖται ὅτι ἐπειδὴ ἐν ἀμφοτέρωσιν ταῖς Ἐκκλησίαις καὶ ἰδιαιτέρως παρὰ τῇ ὀρθόδοξῳ ὑπάρχει εὐθιξία ἐν τοῖς δόγμασιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀκραιότητα τῶν, καλὸν θὰ εἶνε, κατὰ τοὺς ἀγγλικανούς, ἡ διατύπωσις αὕτη νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἕως τοῦδε παρ' ἡμῖν χρησιμοποιουμένην λεπτολογίαν εἶνε ἐν ταῖς λέξεσιν, εἴτε ἐν αὐτῇ τῇ οὐσίᾳ καὶ τῇ ἐκτάσει τῶν δογμάτων, νὰ προτιμηθῶσι δὲ μᾶλλον αἱ γενικαὶ καὶ ἀσαφεῖς καὶ διαφορούμεναι ἐκφράσεις, μὴ προσκρούουσαι ἀποτόμως εἰς τὰ ἤδη παραδεδεγμένα παρ' ἑκάστης τῶν Ἐκκλησιῶν συμβολικὰ κείμενα. Τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἀπὸ κοινοῦ ἀνεπίσημου διατυπώσεως τῶν παρ' ἀμφοτέρωσιν ταῖς Ἐκκλησίαις κοινῶν δογματικῶν καὶ μυστηριακῶν σημείων υἱοθετήθη ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν ὀρθόδοξων ἐν ταῖς συζητήσεσιν τοῦ Λάμπεθ, καίτοι μετὰ πολλὴν ἐπιφυλάξιν (ὄρα «περίληψιν συζητήσεως» «Πάνττεινος» 1930 σελ. 643 κ' ε'. πρβλ. καὶ σελ. 606 ὡς καὶ «Πάνττεινος» τοῦ

1927 σελ. 601). 3) Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐνώσεως προτείνουσιν οἱ ἀγγλικανοὶ νὰ ἀναγνωρισθῇ ἀπὸ τοῦδε ὑπὸ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ὅτι ὑφίσταται μὲν ταυτότης δογματικῆς ἀντιλήψεως μεταξὺ ὀρθοδόξων καὶ ἀγγλικανῶν ὡς πρὸς τὰ μυστήρια βαπτίσματος, Θείας Εὐχαριστίας καὶ Ἰερωσύνης, εἰς δὲ τὸ κεφάλαιον τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως καὶ τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐκκλησιαστικῆς δικαιοσύνης ὅτι δὲν διαφέρουσιν οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον αἱ δύο Ἐκκλησίαι. Καὶ τὸ μέτρον τοῦτο, ὡς εἶδομεν, δὲν ἐθεωρήθη ἀνάξιον προσοχῆς ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἐν Λάμπει ὀριζίνες ἐβεβαίωσαν, ὅτι εἶνε ἱκανοποιημένοι ἐκ τῶν δοθεισῶν ἐξηγήσεων καὶ διατυπώσεων. (Πάνταινος αὐτ.).

4) Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐνώσεως προτείνουσιν οἱ ἀγγλικανοὶ τὴν ἐναρξιν μὲν μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν ὀρθοδόξου καὶ ἀγγλικανικῆς μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας ὅσον ἀφορᾷ τὰ μυστήρια Βαπτίσματος καὶ Θ. Εὐχαριστίας, τὴν ἀναγνώρισιν δ' ἐκ μέρους ὄλων τῶν κατὰ τόπους ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν τῆς παρ' ἀγγλικανοῖς χειροτονίας (Πάνταινος ἐνθ. 57). Καὶ τοῦτο τὸ μέτρον ἐθεωρήθη ἐν Λάμπει ὑπὸ τῶν ἡμετέρων χρήσιμον, δι' ὃ, ὅσον ἀφορᾷ τὰ μυστήρια, ἐγένετο μὲν δεκτὸν νὰ βαπτίζωσιν οἱ ἀγγλικανοὶ ἱερεῖς ὀρθοδόξους παῖδας ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ὀρθόδοξοι ἱερεῖς, καὶ νὰ τελῶσι τοὺς γάμους τῶν καὶ νὰ διδάσκωσιν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὀρθοδόξων βιβλίων εὐπὸ τὸν ὅρον ὅπως ὅλοι οἱ βαπτισθέντες ἢ συλλυθθέντες καταγράφονται ἀπαραιτήτως ὡς ὀρθόδοξοι, περὶ δὲ τῆς Θ. Εὐχαριστίας ἐξεφορέθη ἡ γνώμη ὅτι δύναται ἡ ἀγγλικανὸς νὰ ἐξυκολουθήσῃ καὶ μεταδίδωσι τὰ ἄχραντα μυστήρια εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἱερεὺς ὀρθόδοξος, «ἐάν ἡ ὀρθόδοξος ἀρχὴ μὴ προῖκῃ εἰς ἀπαγόρευσιν τοιαύτης πράξεως.»¹ (Παντ. ἐνθ. 57.) *Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκ μέρους

ὄλων τῶν κατὰ τόπους ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἀναγνώρισιν τοῦ κύρους τῶν ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν τόσον δικαία καὶ χρήσιμος διὰ τὴν πρόσδοκον τῶν ἐνοτικῶν προσπαθειῶν ἐθεωρήθη αὕτη ὑπὸ τῶν ἐν Λάμπει ὀρθοδόξων, ὥστε ὁ Πατριάρχης Μελέτιος εἰς πρώτην μετὰ τὴν ἐξ Ἀγγλίας ἐπιστροφὴν του συνάντησιν μετὰ τῆς συνέδου τοῦ Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας προσέειπε καὶ ἐπέειπε τὴν ἐκ μέρους τῆς ἀλεξανδρινῆς Ἐκκλησίας ἀναγνώρισιν τοῦ κύρους τῶν ἀγγλικανικῶν χειροτονιῶν. 3) Διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς ἐνώσεως τῶν μετὰ τῶν ὀρθοδόξων οἱ ἀγγλικανοὶ προτείνουσι νὰ μελετηθῇ μετὰ προσοχῆς, νὰ διασηφισθῇ καὶ νὰ καθορισθῇ α) ποῖα ἐκ τῶν δογματικῶν θεωρουμένων οἱ ὀρθόδοξοι ὡς θεμελιώδη, ἐκ τῶν πατέρων αὐτῶν κληροδοτήσαντες ἀκριβῶς παρακαταθήκην, καὶ ὡς ἀπαραίτητα διὰ πάντων ἀγέονται εἰς τὴν ὀρθοδόξου Ἐκκλησίαν. β) ποῖα εἶνε ἐκεῖνα ἐκ τῶν ὡς ὅς ἔγραψα: ἐπλήθυν ἡ ἔνωσις. Τὰς μέγιστα... οἱ ἐκεῖ ἡμεῖς τοὺς μὲν γράφουσι τὴν ἐν θέλωμεν τὸν ἰδικὸν μας πῶτον· οἱ ἀγγλικανοὶ μὲς ἀπερτοῦν ὁμοῦν. Αὐτὸ τοῦτο δὲν ἔπρεπε νομίζω νὰ θεωρηθῆναι ἐν τῷ κοινῷ τῆς ἰσοτικῆς διακονίας ἐν τῷ «Πανταίνο», ὅτι οἱ γάμοι καὶ αἱ βαπτίσεις αἱ τελοῦμενα ἐπὶ ἡμετέροις ὑπὸ ἀγγλικανῶν θὰ ἀναγνωρισθῶσι ἐπὶ ἁριστῆρας διατυπώσεως. Πῶς ἡμποροῦν νὰ ἀνυψωθῶσι τὸ πνεῦμα ἀπὸ τοιαύτων κατήφορον; Ἐὰν θὰ ἀπαρκαθῶν νὰ τὰ χαλάσω με τοῖς ἀγγλικανοῖς, καὶ δὲν πιστεύω νὰ θυμώσῃτε. Προχθες εἴπαμεν καιοῖον ἀπαρκαθῶν, ὅπερ ἠρηθῆ ὁ ἡμέτερος ἱερεὺς νὰ θάρη ὡς πρῶτον. Εἰς ἄλλην του πρὸς ἡμᾶς ἐπιστολῆν γράφει καὶ πείθει τὸν ἡμετέρον (ἐν Μοσχοβασκίᾳ) εἰπεῖν: τί τὸν θέλωμεν τὸν ἰδικὸν μας ἱερεὺς; τί τὸς θέλωμεν τὰς ἐκκλησίας; μὲς ἀρκεῖ ἡ ἀγγλικανικὴ Ἐκκλησία. Οἱ ἀγγλικανοὶ μὲς βαπτίζουσι, μὲς στεφανώνουσι καὶ μὲς λειτουργοῦν ἑλληγιστῆ· τί θέλωμεν ἄλλο; Ὁ ἀγγλικανὸς ἱερεὺς ἐν Μοσχοβασκίᾳ μοι εἶπεν: τελῶ τὴν ἡμετέραν (ἴσως ἡμετέραν) λειτουργίαν χάριν τῶν ἡμετέρων χριστιανῶν ἑλληγιστῆ καὶ τὴν βάπτισιν διατριῶν καταδόσεων καὶ ἀναδόσεων». Ταῦτα ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἰωαννουπόλεως. Τί νὰ γίνεται ἀρὰ γε ἀλλαγῆ καὶ δὴ ἐν Ἀρμενίᾳ; Πόσον καλλίτερον θὰ συνετέλουσι οἱ ἀγγλικανοὶ εἰς τὸς πρὸς ἔνωσιν μετὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας προσπαθείας, ἐάν ἀπέστηγον κατ' ὀλοκληρίαν τὴν ἀνωτέρω σύγχυσιν, ἢ ἐπειὶ ἔξει ρωμαιοκαθολικῆς οὐγκλικῆς προπαγάνδας.

1. Πόσον καλλίτερον θὰ ἦτο νὰ μὴ ἐθεωρεῖτο παρὰ τῶν ἡμετέρων ἐν Λάμπει χρήσιμον τὸ μέτρον τοῦτο τῆς μετὰ τῶν ἀγγλικανῶν μυστηριακῆς ἐπικοινωνίας, ὅπου δὲν ὑπάρχουσιν ἡμετέροι ἱερεῖς. Ἡ τοῦλάχιστον νὰ ἀπεφυλάσσοντο περισσότερο οἱ ἡμετέροι ἀντιπρόσωποι. Διότι ἐξ ὅσων παρὰ τοῦ μητροπ. Ἰωαννουπόλεως τοῦλάχιστον γνωρίζομεν, ἐν τῇ ἀνατολικῇ καὶ νοτίῳ Ἀφρικῇ καὶ Μοσχοβασκίᾳ οἱ ἀγγλικανοὶ ἐκμεταλλεύονται τὴν σπάνιν τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων καὶ βαπτίζουσι καὶ στεφανώνουσι καὶ κηδεύουσι τοὺς ἡμετέρους καὶ τελῶσι δι' αὐτοὺς τὴν θείαν λειτουργίαν χωρὶς νὰ ἐρωτήσωσιν ἢ νὰ εἰδοποιήσωσι τὸν ὀρθόδοξον ἀρχιερέα· ἐνίοτε ἱεροπράττουσι καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν ὀρθοδόξων ἱερέων, καὶ δὴ καὶ εἰς περιπτώσεις κατ' ὄψιν ὑπάρχει κώλυμα παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις δι' ἱεροπραξίαν. «Διὰ τῶν ἀχαλιωτῶν σχέσεων μας πρὸς τοὺς ἀγγλικανούς, γράφει πρὸς ἡμᾶς ἐκ Τζουχάννεσμπουργκ ὁ μητροπ. Ἰωαννουπόλεως, πείθομαι τὸν ἀπλοῦν λαὸν μας, ὅτι διὰ τὴν ἔνωσιν ἀπαιτεῖται εἰς τύπος πλέον, καὶ δὲν πρόκειται περὶ τῆς οὐσίας. Ἐκ πείρας τοῦλάχιστον γνωρίζω, ὅτι ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ μου πολλοὶ προτιμῶσι τοὺς ἀγγλικανούς ἱερεῖς, οἱ ὅποιοι προθύμως βαπτίζουσι ἡμετέρους καὶ στεφανώνουσι ὡς ἐγένετο ἡ ἔνωσις. Ἔχω ἐν κορδαμα τοιοῦτον ἐν Ροδασίᾳ καὶ ἐν ἐν βελγικῇ Κόγκω. Παράλειπε τὴν Μοσχοβασκίαν, ὅπου,

2. Ἐν τούτοις τόσον ἄλλοι σημαντικὰ δίδουσι αὐτοὶ οἱ ἀγγλικανοὶ εἰς τὸ κύρος τῶν χειροτονιῶν τῶν, ὥστε ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὸ συνέδριον Λάμπει τοῦ 1920, ὡς εἶδομεν, (Παντ. τοῦ 1920 σελ. 595-6), εἰσεκοσῶν αὐτὰς πρὸς τὰ παρὰ τοῖς προτεστάνταις ἄνευ κληρονομικῆς ραβδου καὶ ἄνευ χειροτονίας καὶ ἀποστολικῆς διαδοχῆς ἐκκλησιαστικῆς αἰθώματι, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Ἐπίσκοπος Γ'λοστωρ εἰς τὸ Λάμπει τοῦ 1920 ὅχι μόνον ἐδήλωσεν ὅτι τοῦτο ἀποτελεῖ δοξασίαν τῆς ἀγγλικανικῆς Ἐκκλησίας γενικῆν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἴδιος ἐν συγγραφῇ αὐτοῦ κατὰ Ἰούλιον τοῦ 1920 ἐκδοθεῖσι διατυπῶν τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἀποστολικὴ διαδοχὴ δὲν εἶνε ἀπαραίτητος διὰ τὸ κύρος τῶν χειροτονιῶν («Ἐκκλησία» τοῦ 1920 σελ. 372).

3. «Μόνον θὰ παρακληθῆ ἡ ὀρθόδοξος Ἐκκλησία

δογμάτων εἰς τὰ ὁποῖα ἐπιτρέπεται ἐλευθερία γ) ποῖα τὰ ὄρια μεταξύ τῆς λελογισμένης ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀναρχίας τῆς ἀκολάστου ἀτομικῆς δοξασίας καὶ δ) ἐάν δὲν θὰ εἶνε προτιμότερα ἢ λελογισμένη ἐλευθερία ἀπὸ τὴν νεκρότητα καὶ τὸν τυπικισμόν τοῦ ὁμοιομόρφου «ὁ καθορισμὸς ἀπ' ἐνὸς τῆς γραμμῆς, ἥτις χωρίζει τὴν ἐλευθερίαν, τῇ ὁποίᾳ Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν (Γαλ. 5, 1) ἀπὸ τὴν ἀναρχίαν τῆς ἀκολάστου ἀτομικῆς δοξασίας, καὶ ἀπ' ἐτέρου τῆς γραμμῆς τῆς χωριζούσης τὴν ἐν λόγῳ ἐλευθερίαν ἀπὸ τὴν νεκρότητα καὶ τὸν τυπικισμόν τοῦ ὁμοιομόρφου, θέλει ἀπαιτήσῃ ὅλην τὴν σωφροσύνην καὶ ὅλην τὴν μεθ' ὑπομονῆς ἀγάπην ὁλοκλήρου τοῦ σώματος τῶν χριστιανῶν, ἠνωμένων ὄντων ἐν τῆσιν ὑπακοῇ εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, τοῦθ' ὅπερ θέλει κατασῆσθαι αὐτοῦ ἰκανοῦς εἰς τὸ νὰ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς τοῦ ἀγίου Πνεύματος, τοῦ μοναδικοῦ τούτου καὶ ἀληθῆτος ὁδηγοῦ καὶ διδασκάλου τῶν Ἐκκλησιῶν (Γράμμ. Φάρος» τοῦ 1921 σελ. 429, 439), 6) καὶ τελευταῖον μέτρον ὅπερ προτινέουσιν οἱ ἀγγλικανοὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐνώσεώς των μετὰ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας εἶνε ἡ ἀγάπη ἢ χριστιανικὴ ἢ ὁποῖα πρέπει νὰ ἐμφωλευθῇ εἰς τὴν καρδίαν τῶν διὰ τὴν ἔνωσιν ἀσχολουμένων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ τρόπον πινά, νὰ προηγήται, νὰ συνοδεύη καὶ νὰ ἐπιταί εἰς πᾶσαν πρὸς ἔνωσιν ἐνέργειαν «ἀγάπη», λέγει ὁ Γκάρντινερ, ἥτις ἀποτελεῖ ὁδὸν εἰς ὁρατὴν ἐνότητά δὲν ἰσοδυναμεῖ ἀπλῶς πρὸς αἴσθημα καλοκαγαθίας, ἀλλὰ φέρει ἡμᾶς εἰς τὴν ἐνότητα, διότι εἶνε ἐρωτικὴ καὶ τεθεμελιωμένη ἐπὶ τῆς πλήρους χριστιανικῆς πίστεως» (Γκάρντινερ ἐνθ. ἄν. σελ. 419 κ. ἑ.). Ἡ χριστιανικὴ ἀγάπη, λέγει ὁ αὐτὸς περαιτέρω, ἥτις ἔδρασε τέλος εἰς τὴν δουλείαν θέλει κατατρέψει ὅλα τὰ δευτὰ τῆς γῆς καὶ προπαρασκευάσει τὴν ὑφήλιον διὰ τὴν βασιλείαν τοῦ ἀρχόντος τῆς Εἰρήνης, τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἀγάπης. Ἡ Ἀγάπη πισθεῖ, ἀλλ' ἢ ἀντιλογία διαιρεῖ, διότι «πλήρωμα νόμου ἢ ἀγάπη» (Ρωμ. 13.10).

(Συνεχίζεται)

† Ο ΛΕΟΝΤΟΠΟΛΕΩΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ

λέγει ὁ Γκάρντινερ, νὰ ἐκθέσῃ καὶ νὰ ἐξηγήσῃ μετ' ἀγάπης καὶ ὑπομονῆς τί ἐστὶν αὕτη ἢ παρακαταθήκη («Ἐκκλησι. Φάρος» τοῦ 1921 σελ. 429).

ΔΙΑΖΥΓΙΟΝ ΚΑΙ ΕΠΑΝΑΛΗΨΙΣ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

[Γράμματα ἐκ Λονδίνου]

Ἡ ἐπαρχιακὴ Σύνοδος (Convocation) εἶναι θεσμὸς ἀρχαιότατος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας. Ἐξ ὅλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν συνελεύσεων μόνον εἰς αὐτὴν εἶναι δυνατόν νὰ δοθῇ ἡ ὀνομασία τῆς Συνόδου, διότι μόνον αὕτη ἀποτελεῖται ἀποκλειστικῶς ἐκ κληρικῶν μελῶν. Ἀνάγουσα δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτῆς εἰς τὸν 18ον αἰῶνα, συνέρχεται δις ἢ τρίς κατ' ἔτος συνεδριάζουσα τρεῖς ἢ τέσσαρας ἡμέρας ἐκάστην φορὰν. Ἐκατέρα τῶν δύο ἐπαρχιῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας, Καντουαρίας καὶ Ὑόρκης, ἔχει τὴν ἰδικὴν τῆς

ἐπαρχιακὴν Σύνοδον. Καὶ ἡ μὲν ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Καντουαρίας συνεδριάζει ἐν Λονδίῳ, ἡ δὲ τῆς Ὑόρκης ἐν τῇ ὁμωνύμῳ πόλει. Ἐκάστη ἐπαρχιακὴ Σύνοδος ἀποτελεῖται ἐκ δύο Βουλῶν: τῆς ἄνω Βουλῆς περιλαμβανούσης ἅπαντας τοὺς ἐπισκόπους τῆς ἐπαρχίας, καὶ τῆς κάτω Βουλῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἀντιπροσώπων τοῦ κλήρου τῶν καθεδρικῶν καὶ τῶν ἐνοριακῶν ναῶν τῆς ἐπαρχίας.

Ἡ ἐπαρχιακὴ Σύνοδος Καντουαρίας συνελθοῦσα, ἐκ παρ' ἑλλήλου πρὸς τὴν τῆς Ὑόρκης, πρὸ τινῶν ἡμερῶν συνεζήτησε μεταξύ ἄλλων λαβοῦσα σχετικὰς ἀποφάσεις καὶ τὸ ζήτημα τοῦ διαζυγίου καὶ τῆς ἐπαναλήψεως τοῦ γάμου. Ἀφορηθῆ δὲ εἰς τὴν ἀνακίνησιν τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ζητήματος ἐκ τῆς 11ης ἀποφάσεως τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ 1930, τὴν ὁποίαν, πρὸς καλλιτέραν κατανόησιν τοῦ ὅλου ζητήματος, παραθέτομεν ἐν μεταφράσει χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἐκκλησίας»: α) «Τὸ Συνέδριον μὴ ἐπιθυμοῦν νὰ κρίνῃ τὴν πράξιν οἰασομένην ἐκ τῶν Ἐκκλησιῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἡμετέραν κοινωνίαν, προβαίνει εἰς σύστασιν ὅπως ὁ γάμος προσώπου, τοῦ ὁποίου ὁ σύντροφος εὐρίσκειται ἐν τῇ ζωῇ, μὴ τελεῖται δι' ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας. β) Ὅπου τὸ ἀμφὸν μέρος συνῆψε δεύτερον πολιτικὸν γάμον καὶ ἐπιθυμεῖ νὰ κοινωνήσῃ τῶν Ἀρχόντων Μυστηρίων, τὸ Συνέδριον φρονεῖ ὅτι ἡ περίπτωση δέον νὰ προσάνηται ἐνώπιον τοῦ ἐπισκόπου, ὅστις ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ἀπόφασιν ἔχων πάντοτε ὑπ' ὄψιν τὰς ἐπαρχιακὰς διατάξεις. γ) Τέλος, τὸ Συνέδριον ἐπιστῆ τὴν προσοχὴν του εἰς τὴν τῆς Ἐκκλησίας ἀδιάρκτετον εὐθύνην διὰ τὴν πνευματικὴν εὐεξίαν ὅλων ἐκείνων τῶν μελῶν αὐτῆς, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται τυχὸν μακρὰν τοῦ κανόνος, ὃν αὕτη προβάλλει τόσον ἐν τούτῳ ὅσον καὶ ἐν οἰωθήντι ἄλλῳ παρεμφερῆ ζήτηματι, ὡς καὶ εἰς τὸ γεγονός ὅτι σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἄτομα καὶ τὴν κοινωνίαν εἶναι ἡ μετὰ τοῦ Θεοῦ συμφιλίωσις καὶ ἡ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας λύτρωσις. Προσκαλεῖ ὅθεν τοὺς τε ἐπισκόπους καὶ τὸν κλῆρον ὅπως ἔγῃσι τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐνώπιον αὐτῶν».

Ὁ Ἐπίσκοπος τοῦ Σώλομπουρ ἔκαμε τὴν ἐξῆς πρότασιν, ἥτις ἐγένετο παμψηφεί δεκτὴ: «Παρακαλεῖται ὁ πρόεδρος ὅπως διορίσῃ ἐπιτροπὴν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν Βουλῶν, ἥτις νὰ μελετήσῃ καὶ ἐξετάσῃ τὴν σχέσιν τὴν ὑπάρχουσαν μεταξύ τῆς ὡς ἄνω 11ης ἀποφάσεως τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ καὶ τῆς πράξεως τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Καντουαρίας καὶ νὰ προσέλθῃ εἰς συνομιλίαν μετὰ τῆς παρομοίας ἐπιτροπῆς, ἥτις πιθανὸν νὰ διορισθῇ ὑπὸ τῆς ἐπαρχιακῆς Συνόδου τῆς Ὑόρκης».

Ὁ ῥηθεὶς ἐπίσκοπος δικαιολογῶν τὸν διορισμὸν τῆς ἐπιτροπῆς ταύτης ἐτόνισε τὴν ἄμεσον καὶ ἐπιβεβλημένην ἀνάγκην ὅπως ἡ 11η ἀπόφασις τοῦ συνεδρίου τοῦ Λάμπεθ μὴ μείνῃ γράμμα νεκρὸν, ἀλλὰ λάβῃ σάρκα καὶ ὄστα καὶ ἐφαρμοσθῇ ἐν τῷ συνόλω ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἀγγλίας. Δέον νὰ λεχθῇ πρὸς τιμὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἀγγλίας ὅτι σπανιώτατα ἐν αὐτῇ δύναται διεζευγμένον πρόσωπον νὰ συνάψῃ γάμον δεύτερον διὰ τῶν εὐλογιῶν τῆς Ἐκκλησίας ζῶντος τοῦ ἐτέρου τῶν μερῶν. Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο

Άπαντες σχεδόν οι επίσκοποι, ομοφωνοῦσι. Βεβαίως ἐν Ἀγγλίᾳ γίνονται πλείστα διαζύγια καὶ συνάκτανται πολλοὶ καὶ δεύτερον καὶ τρίτον γάμον ζῶντος τοῦ ἐξέ-
ρου τῶν μετῶν. Κατὰ γενικὸν ὅμως κανόνα ὁ τοιαύ-
τος γάμος εἶναι μόνον πολιτικὸς, τῆς Ἐκκλησίας ἀρ-
νουμένης νὰ χορηγήσῃ τὴν εὐλογίαν τῆς. Ὅτε πρὸ
δύο ἐτῶν ὁ βουλευτὴς τοῦ Κένσιγκτον (τμήματος τοῦ
Λονδίνου) διαζεύχθη τὴν σύζυγον αὐτοῦ ἀνάστατος
ἐγένετο ὀλόκληρος ἡ ἐκλογικὴ του περιφέρειαι. Καὶ
ὁ θρόνος ἠδέξθη ἐκ περισσοῦτος καὶ ἔφρασαν εἰς
τὸ κατακόρυφον, ὅταν ὁ βουλευτὴς συνῆψε δεύτερον
γάμον, ὃ ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Λονδίνου
ἠυλόγησεν εἰς τῶν ἱερέων του. Τὰ ἐκκλησιαστικὰ
περιοδικὰ ἐστιγματίσαν τὴν πράξιν τοῦ ἱερέως ἐπι-
τροπαὶ κατηρτίσθησαν καὶ διεξήγαγον ἀγῶνα κατὰ
τοῦ ἐν λόγῳ βουλευτοῦ· ὁ δὲ ἐπίσκοπος Λονδίνου
δημοσίᾳ κατέκρινε τὸν ἐφημέριόν του, ὅστις παρα-
θεωρήσας τὴν εὐθείαν τοῦ συναισθήματος τοῦ θρη-
σκευόντος λαοῦ προέβη εἰς τὴν εὐλογίαν γάμου κατα-
δικασθέντος ὑπὸ τῆς συνειδήσεως τῆς ὅλης Ἐκκλη-
σίας.

Ἄλλ' ἴδωμεν πῶς ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Σκόλσμπουρου
ἐδικαιολόγησε τὴν πρότασίν του. Ἴδου ἡ ἀπόφασις
αὐτοῦ ἐν περιλήψει :

« Ὑπάρχει ἀπόλυτος καὶ ὑπὸ πάντων κατανοουμένη
ἀνάγκη ὅπως ἡ Ἐκκλησία ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ
δείξῃ τὴν ἀκολουθητέαν κατεύθυνσιν. Τοῦτο βεβαίως
εἶναι ὅχι καὶ τόσον εὐκλεον. Λόγω τῶν διαφορῶν,
αἷτινες σημειοῦνται μεταξὺ τοῦ κλήρου ἢ κατὰστα-
σις ἐβάδισεν ἐκ τοῦ κακοῦ εἰς τὸ χεῖρον καὶ ἤδη ἔρ-
χεται ἡ προμνησθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Ἀσμπὲρ νὰ
ἐξάρῃ κατὰστασιν, τὴν ὁποίαν δὲν δύνασται νὰ ἀγνο-
ήσωμεν. Ἡ διάλυσις τοῦ γάμου διὰ τῆς νομικῆς δια-
δικασίας εἰσῆχθη ἐν Ἀγγλίᾳ τῷ 1857. Ἐκτοτε ὁ
ἀριθμὸς τῶν διαζυγίων σταθερῶς αὐξάνει καὶ μετ'
αὐτοῦ συναυξάνει καὶ ἡ ἀναλογία ἢ ὑπάρχουσα με-
ταξὺ διαζυγίων καὶ γάμων. Ὅπως τῷ 1871 τὸ σύνολον
τῶν διαζυγίων ἐν Ἀγγλίᾳ, Σκωτίᾳ καὶ Ὀυαίᾳ ἦτο
166, ἐπὶ τῷ 1929 ἦτο 3,396. Περαιτέρω ἡ ἀναλο-
γία μεταξὺ γάμων καὶ διαζυγίων τῷ 1871 ἦτο ἐν
διαζύγιον ἕνακι 1.169 γάμων. Τῷ δὲ 1929 ἦτο 2
διαζύγιον ἕνακι 92 μόνον γάμων, ἄρα δὲ νὰ λησθῇ
ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ 1929 δὲν ἦτο τὸ χειρότερον ἔτος.
Ἐκτός τῆς ὀλεθρίας τοῦ πολέμου ἐπιδοράσεως καὶ
τῶν γενομένων τροποποιήσεων τοῦ νόμου, ὑπάρχει
ἐν Ἀγγλίᾳ, ἀπὸ 70 περίπου ἐτῶν, τάσις πρὸς χαλά-
ρασιν τῶν δεσμῶν τοῦ γάμου. Καθ' ἡμέραν περισσό-
τεραι ἀξιώσεις ἐκδηλοῦνται πρὸς εὐκολωτέραν διάλυ-
σιν τοῦ γάμου. Καὶ ἐπειδὴ, τὸ γε νῦν, δὲν ὑπάρχοντι
αἱ ζητούμεναι ἐπιλοκαὶ ἐκ μέρους τῶν ενδιαφερομέ-
νων, κατὰ τὰ τελευταία ταῦτα ἔτη παρατηρεῖται τὸ
ἀποκορυφικὸν φαινόμενον τῆς ἐκ παραλείψεως δημο-
ουργίας τοῦ μοναδικοῦ λόγου διαζυγίου ἐπ' αὐτῶν
τούτων τῶν ἐπιζητούτων τὴν διάζυξιν αὐτῶν μετῶν.
Καὶ ἴσως ἡ τοιαύτη μέθοδος δὲν εἶναι καὶ πολὺ δια-
δεδομένη σήμερον· εἶναι ὅμως ἀναμφίβηλον ὅτι αὕτη
ὑποβιβάζει ἡθικῶς καὶ τοὺς σκηνοθετοῦντας αὐτὴν
καὶ τὰ πρόσωπα τὰ ὁποῖα συναρροῦσι διὰ τῆς ἐπι-
τυχίας τῆς καὶ ὀρισμένως θέλει διαδοθῆναι καὶ εἰς

ἐκείνα τὰ κοινωνικὰ στρώματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔλαβον
εἰσέτι γνώσιν καὶ πείραν τῆς οὐαρῆς ταύτης μεθό-
δου. Ἡ νοσοροπία τῶν ἀνθρώπων ματαβλήθη καὶ
μάλιστα τις τὴν σύγχρονὴν ἡμῶς κοινωνίαν παρατηρεῖ
ὅτι ὑπάρχει δυσαναλογέτης διὰ τὴν δουλείαν, δὴθεν,
τὴν ὁποῖαν ἐπιβάλλουν οἱ γαικοὶ δεσμοί. Συνήθως
παρακονοῦνται ὅτι ὁ νόμος εἶναι λίαν σκληρὸς πρὸς
τοὺς περιπτώσις ἐκείνας, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἀσυμφω-
νία χωρτικῶν δημιουργεῖ τὴν δυστυχίαν τῶν συζύ-
γων. Ἄλλ' ἡ ἀσυμφωνία οὐτὴ δὲν εἶναι τὸ γένον. Ἡ
δὲ χριστιανικὴ ἀντιλήψις εἶναι ὅτι, ἐκείνοι οἱ ὁποῖοι
ζητοῦν κὰς εὐλογίαν τῆς Ἐκκλησίας κατὰ τὴν σύνα-
ψιν τοῦ γάμου τῶν καὶ εἶναι ἔσομοι νὰ κῆμον τὸ
καθῆκόν των, καθίστανται ἴσμοι, μὲ τὴν χάριν τοῦ
θεοῦ, νὰ ὑπερηκοῦν τὰς κρίσεις, οἱ ὁποῖοι ἐμφανί-
ζονται διερκοῦσης τῆς συμβίσεως καὶ νὰ διατηροῦν
τὴν ἀμοιβαίαν ἀγάπην μέχρι τέλους. Κατὰ τῆς περὶ
τοῦ γάμου χριστιανικῆς ταύτης ἀντιλήψεως ὑπάρχει
ἢ κατὰ κόσμον σύγγρονος ἀντιλήψις, καθ' ἣν ὁ γά-
μος ἀποτελεῖ σύμβασιν μεταξὺ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς
προσωρινὴν καὶ οὐχὶ ἐπ' ἔρου ζωῆς. Αἱ δύο αὗται
ἀντιλήψεις εἶναι πρὸς ἀλλήλας ἀσυμβίβαστοι καὶ
ἐφθασεν ὁ χρόνος, καθ' ὃν οἱ ἀντεχόμενοι τῆς χρι-
στιανικῆς ἀντιλήψεως κατὰ γάμου ὀρεῖσθαι νὰ θέ-
σουν τέρμα εἰς τὴν σημερινὴν κατὰστασιν. Ἄρα νὰ
γίνη διάκρισις μεταξὺ τοῦ πολιτικοῦ καὶ τοῦ θρη-
σκευτικοῦ γάμου. Ἄς συνδέπηται ὁ γάμος πρῶτον
εἰς τὸ ληξιαρχικὸν γραφεῖον καὶ μετὰ ταῦτα εἰσῆνοι
μόνον οἱ ὁποῖοι πιστεύουν εἰς τὸ ἀδιδύκτον τοῦ γά-
μου ὡς ζωῆς τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας. Οἱ ἄλ-
λοι ἄς ἀποκρίνται εἰς τὸν πολιτικὸν γάμον. Ἄρα νὰ
θεσπισθῇ γενικὸς κανὼν καθ' ἕκαστον τῆς Ἐκκλη-
σίας τῆς Ἀγγλίας, ὅπως ἐν οὐδεμίᾳ περιπτώσει τε-
λήται ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὁ γάμος τοῦ προσώπου, τοῦ
ὁποῖου ὁ ἐκ προηγουμένου γάμου σύγχρονος εὐρί-
σκαται ἐν τῇ ζωῇ. Σήμερον ὑπάρχει πικρὰ πικρὸν ἐκ
τοῦ κλήρου τάσις ὅπως εὐλογοῦν καὶ τὸν δεύτερον
γάμον τοῦ ἀέθρου μέρους. Πλὴν οἱς δύναται νὰ εἴπη
ποῖον εἶναι τὸ ἀέθρον μέρος; Ἡ μοιχεία, ἡ ὁποία
σφραγίσαι συνήθως ὡς λόγος διαζυγίου, ἴσως νὰ μὴ
βραχύνῃ μόνον τὸν μοιχὸν· πιθανὸν μέγα μέρος τῆς
ἐνοχῆς τὴν ὀρεῖσθαι εἰς τὸ ἔσρον, τὸ ἀέθρον θεω-
ροῦμενον μέρος τοῦ ὁποῖου ἡ διαγωγή ἴσως νὰ ἔγι-
ναν ἡ πραγματικὴ αἰτία τῆς ἀμαρτίας. Ἡ ἐτυμηγο-
ρία τοῦ νόμου δὲν συμπέπει πάντοτε μετὰ τὴν θέαν
κρίσιν. Βεβαίως ἡ Ἐκκλησία δὲν δύναται νὰ δια-
κρίνη ποῖον τὸ ἔσρον καὶ ποῖον τὸ ἀέθρον μέρος
ἐν τῷ διαζύγιῳ καὶ διὰ τοῦτο ἡ μόνη ἀκολουθητέα
ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ὁδὸς εἶναι νὰ μὴ εὐλογῇ τοὺς
γάμους τῶν προσώπων τῶν ὁποῖων οἱ τέως σύζυγοι
ζῶσιν.

Τὴν πρότασιν τοῦ ἐπισκόπου τοῦ Σκόλσμπουρου
ἐκτενήρησεν ὁ ἐπίσκοπος τοῦ Τσίστερ, ὁ ὁποῖος
εἶπεν ὅτι ὅπως ἡ Πολιτεία ἔχει τοὺς νόμους τῆς κοι-
νοπορίας καὶ ἡ Ἐκκλησία ὀρεῖται νὰ ἔχη τοὺς
ἴδικούς της νόμους, εἶπα, τὰ ἀγγλικὰ δικαστήρια
ὡς λόγος διαζυγίου διαγνωρίζουν μόνον τὴν μοι-
χείαν οἱ δὲ ενδιαφερομένοι, πρὸς ἐπιτυχίαν διαζυ-
γίου, καὶ ὅν οἱ ὀρεῖται σκηνοθετοῦν τὴν ἀμαρτίαν

καύτην, γινόμενοι αἵτιοι ὄχι μόνον τῆς ἰδίας αὐτῶν ψυχικῆς καταστροφῆς, ἀλλὰ καὶ ψευδορκίας ἐκ μέρους τῶν ἄλλων. Ἡ Ἐκκλησία, ὅθεν, ἀφοῦ καταστῆσθαι σαφῆ ἐνώπιον τοῦ πληρώματος τῆν περὶ τοῦ ἀδιαλύτου τοῦ γάμου ἀντίληψιν αὐτῆς, καὶ προσπαθῆσθαι ὅπως ἐπιβάλη ταύτην εἰς τὰ πραγματικά της μέλη, ὀφείλει, οὐχ ἦτον, χάριν τῆς εὐπρεπείας καὶ τῆς εὐθύτητος τῶν χαρακτήρων, νὰ μὴ ἐναντιωθῆ εἰς νομοθεσίαν, εἰς ἣν μετὰ πολλῆς περιστάσεως δέον νὰ προβῆ ἡ Πολιτεία, ἡ ὁποία, ἐνῶ θὰ εὐδύνη τοὺς λόγους διαζύγιου μεταξὺ προσώπων μὴ δεχομένων τὰς περὶ γάμου χριστιανικὰς ἀντιλήψεις, θὰ ἔθεταν ἀφ' ἑτέρου τέραμα εἰς τὴν διάπραξιν τῆς δῆθεν μοιχείας καὶ τῆς ψευδορκίας, αἵτινες ἀποτελοῦν στίγμα διὰ τὰ δικαστήρια ἡμῶν καὶ τὴν κοινωνίαν.

Τὸν λόγον ἔλαβον καὶ ἄλλοι ἐπίσκοποι ὑποστηρίζοντες τὰ ὑπὸ τῶν προλαλησάντων ἐκτεθέντα· ὁ δὲ Ἀρχιεπίσκοπος Καντουαρίας συγκεφαλαίων τὰ συζητηθέντα ἐτόνισεν ὅτι ἐπέστη ὁ χρόνος, καθ' ὃν δέον νὰ τεθῆ φραγμὸς εἰς τὰς περὶ τὸ διαζύγιον καὶ τὸν γάμον παρατηρουμένας ἀνωμαλίας καὶ ἀνήγχιλα τὴν σύστασιν ἐπιτροπῆς, ἧς θὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μετ' ἀντιπροσώπων τοῦ κοινοβουλίου πρὸς ἐπιτυχίαν νομοθεσίας ἀναλόγου πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς Ἐκκλησίας. Ἀπαντες δὲν οἱ ἐπίσκοποι ἔμειναν ἀπολύτως σύμφωνοι καὶ θέλουσιν ἐπιδιώξῃ ὅπως θεσπισθῆ νόμος, συνωδὰ τῷ ὁποίῳ οὐδὲν ἄτομον θὰ δύναται ν' ἀξιώσῃ παρὰ τῆς Ἐκκλησίας ὅπως εὐλογησῆ δεύτερον γάμον τοῦ ἐφόσον ζῆ τὸ ἕτερον ἀἴψῳ ἢ ἔνοχον μέρος τοῦ διαλυθέντος γάμου.

Ἐνθυμοῦμαι πέρους μετὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Συνεδρίου τοῦ Λάμπειθ ὅτι γνωστὸς ἰατρός ἀσχολούμενος μετὰ τὴν μελέτην προβλημάτων βιολογικῶν ἐνεφανίσθη ἀπὸ τῶν στηλῶν ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος τολίτων διθυράμβους εἰς τὴν εὐρύτητα τῆς ἀντιλήψεως τῶν ἀγγλικανῶν ἐπισκόπων, οἵτινες διὰ τῆς γνωστῆς 15ης ἀποφάσεώς των ἐφαίνοντο εὐνοοῦντες τὸν περιορισμὸν τῶν γεννήσεων. Καὶ ὄντως ἡ ἀπόφασις ἐκείνη ἐπέτροπε τὸν περιορισμὸν τῶν γεννήσεων, πλὴν εἰς περιοριστάς ὄλας ἐξαιρετικὰς (βαρικής ἀσθενείας τοῦ ἑτέρου τῶν συζύγων, πιθανότητος γεννήσεως τέκνων διανοητικῶς ἀνικάνων ἢ σωματικῶς ἀνάπηρων κ.λ.π.). Καὶ ὑπὸ τὴν μορφήν ὅμως αὐτὴν τὴν τόσον ἠπιάν ἢ ἀπόφασις λυσσώδως κατεπολεμήθη ὑπὸ τοῦ λοιποῦ κλήρου καὶ τοῦ θρησκευόντος λαοῦ· πλεῖστοι δὲ ἐπίσκοποι ἠναγκάσθησαν ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς κοινῆς γνώμης εὐρεθέντες νὰ καταδικάσῃ τοὺς συναδέλφους αὐτῶν τοὺς ψηφισάντας ὑπὲρ τῆς ἀποφάσεως, ἧς ἐλήφθη κατὰ πλειοψηφίαν. Καὶ ἐνθυμοῦμαι, ὡς θὰ ἐνθυμοῦνται καὶ οἱ τῆς «Ἐκκλησίας» ἀναγνώσται, ὅτι ὁ προμνησθεὶς ἰατρός, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἐκείνῃ, ἐταλάνιζε τὴν ἑλληνικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν διὰ τὸ ἔχειν αὐτὴν ἐπισκόπους ἀντιλήψεων στενῶν, μὴ δυναμένους νὰ ἀρθῶσιν εἰς τὸ ὕψος τῆς εὐρύτητος τῆς διανοήσεως τῶν ἀγγλων ἐπισκόπων.

Τὴ ἄρᾳ γὰρ θὰ ἔλεγεν ὁ ἰατρός οὗτος ἂν ἐλάμβανε γνῶσιν τῆς ἀνωθι ἐκτεθείσης συζητήσεως ἐν τῇ ἐπαρχιακῇ Συνόδῳ τῆς Καντουαρίας καὶ τῆς ἀποφάσεως

ἧς ἐλήφθη μετ' αὐτὴν οὐδενὸς τῶν ἐπισκόπων ἀντιλέγοντος; Ἴδού! οἱ ἄγγλοι ἐπίσκοποι ἐν ἐνὶ στόματι καταδ κάζουν τὸ εὐκολον διαζύγιον καὶ διακηρύττουσιν ὁμοφώνως ὅτι δὲν δικαιούται νὰ ζητήσῃ τὰς εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας ἀνὴρ ἢ γυνὴ διασπῶσα τὸν πρῶτον γάμον καὶ ἐπιζητοῦσα νὰ συνάψῃ δεύτερον ζῶντος τοῦ ἑτέρου μέρους. Καὶ οἱ ἄγγλοι ἀκούουν μετ' εὐλάβειαν τὴν φωνὴν τῶν ἐπισκόπων αὐτῶν· διότι εἰς ζητήματα κοινωνικὰ τοιαῦτα ἀναγνωρίζουν, ὅτι ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ὑποδεικνύῃ τὴν κατεύθυνσιν, ἣν δέον νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ θρησκευόντα τέκνα αὐτῆς. Ἀφ' ἑτέρου ἢ ὡς ἄνω συζητήσεως καὶ ἀπόφασις τῶν ἀγγλων ἐπισκόπων δύναται πολλὰ νὰ διδάξῃ καὶ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἐνθα ἡ εὐκολία μεθ' ἧς αἱ συζυγίαι διασπῶνται ἔφθασε μέχρι σημείου ἀπιστεῦτου ἐπὶ ὁλέθρῳ τῆς οἰκογενείας καὶ ἀπειλῇ διαλύσεως καὶ ἀνατροπῆς τῆς κοινωνίας.

Λονδίνον, Ἰούλιος 1941

+ ὁ Μ. Ἀρχιεμ. ΜΙΧΑΗΛ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Περὶ τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως.

Κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τὸ ζήτημα τῆς ἐνώσεως τῶν ἐκκλησιῶν ὀρθοδόξου καὶ ἀγγλικανικῆς ἐγένετο ὑποκαίμενον διαπραγματεύσεως ζωηρᾶς παρ' ἡμῖν καὶ ἐν τῷ ἔξωτερικῷ. Οὕτω, πλὴν τῆς ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ» δημοσιευομένης μελέτης τοῦ σεβ. μητροπ. Λεοποπόλεως κ. Χριστοφόρου, περὶ τὸ θέμα ἠσχολήθησαν ἐν τῷ «Ἐλευθέρῳ Βήματι» καὶ τῇ «Ἐκκλησίᾳ» ὁ καθηγητῆς κ. Δ. Μπαλάνος, ἐν δὲ τῇ «Παρθαρξίᾳ» ὁ καθηγητῆς κ. Γρηγόριος Παπαμιχαήλ καὶ ἐν τῇ «Ἐργασίᾳ» ὁ καθηγητῆς κ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτος. Τὸ ζήτημα ἐπασχολεῖ ζωηρῶς, ὡς εἶκος, τὸν ἀγγλικὸν ἐκκλησιαστικὸν τύπον, ἐκ τοῦ ἄλλου δὲ τύπου σημειοῦμεν ἐνταῦθα ἐνδιαφέρων ἄρθρον τῆς «Gazette de Lausanne» ὑπὸ τὸν τίτλον «L' Orthodoxy, l' anglicanisme et le Vatican» καὶ τῆς «Church Gazette» τῆς Ἀμερικῆς ὑπὸ τὸν τίτλον «The teaching of the orthodox Church». Ἐν τῷ τελευταίῳ ἄρθρῳ ἀναλύεται τὸ περιεχόμενον τοῦ γνωστοῦ προσφάτου βιβλίου τοῦ ἐν Λονδίῳ Μ. Ἀρχιμανδρίτου κ. Μιχαήλ Κωνσταντινίδου περὶ τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἐπιφέρεται δ' ἐν τῷ ἄλλῳ δὲ ἀκόλουθος κρίσις: «Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σημειωθέντων σημείων τῆς διδασκαλίας τῆς ὀρθοδ. Ἐκκλησίας καθίσταται ἐμφανὲς ὅτι ὑφίστανται μεγάλαι διαφοραὶ ἀπὸ τῆς διδασκαλίας τῆς ἡμετέρας ἐκκλησίας καὶ ὅτι θὰ δυσκολευθῆ πολὺ ἡ ἐπιτροπὴ (τῶν ἀγγλικανῶν) κατὰ τὴν ἐπιχειρήσασαν οὐσκειψίν της μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας νὰ συμβιβάσῃ αὐτάς».

Ἀνθελληνισμός.

«Εἰς τὸ θον δημοτικὸν σχολεῖον τῆς ὁδοῦ Μεθώνης οἱ μαθηταὶ κατὰ συμβουλήν τοῦ διδασκάλου ἔγραψαν ἐκάμαρα ἀντὶ «δωμάτιον» καὶ «Δεφτέρα» ἀντὶ «Δευτέρα». Ἀλλὰ διατὶ ἐκπλήσεται ὁ πρὸς ἡμᾶς ταῦτα γράψας ἀφοῦ ὄχι πλέον εἰς σχολεῖον δημοτικόν, ἀλλ'

εις αυτό το Πανεπιστήμιον της Θεσσαλονίκης επί ύψους γραφείου καθηγητού ἐκρίθη ἀπαραίτητον διὰ τὴν μετὰ τῶν φοιτητῶν συνεννόησίν του νὰ ἀναγνωσθεῖται ἐπὶ τῷ γραφείῳ εἰς ἀνοικτὸν ὅτις... Ἡ ὁρμὴ μεθ' ἧς ὁ καινοτόμος ἀνθελληνισμὸς τῆς «κάμαρας» καὶ τῆς «δεξτέρας» ἀναρχιᾶται καὶ εἰς αὐτὰς τῶν Πανεπιστημίων τὰς κορυφὰς εὖ φέρει τὰς νέας γενεὰς εἰς θέσιν νὰ ἴστανται μετὰ καταπληξίας πρὸ τῶν ἀκατάληπτων εἰς αὐτὰς πνευματικῶν ἀνημιῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ συγχρόνου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ ὅσαίς ἐπισημαίνονται τὴν «ἐθνικὴν» μὲν διὰ τοὺς προγόνους τῶν, «κινεζικὴν» ὁμῶς δι' αὐτοῦ, βιβλιοθήκην τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀνήλθε κατὰ τὴν λήξασαν ἐβδομάδα εἰς δύο τακτικὰ συνεδρία, πρὸς ἐξέτασιν διοικητικῶν καὶ δικαστικῶν ὑποθέσεων καὶ εἰς ἐπανειλημμένας συσκέψεις πρὸς παρακολούθησιν τῶν ὑπὸ τὴν κρίσιν καὶ ψήφισιν τῶν νομοθετικῶν σωμάτων ἐκκλησιαστικῶν νόμων.

— Ἢδη ἐψηφίσθησαν ὑπὸ τῆς Βουλῆς αἱ τροποποιήσεις τοῦ νόμου περὶ τοῦ Ὁργανισμοῦ διοικήσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας, τοῦ περὶ ἐνοριῶν καὶ ἐνοριακοῦ Κλήρου ὡς καὶ περὶ τοῦ Ταμείου ἀσφαλίσεως τῶν ἐφημερίων νόμου, ὁ Καταστατικὸς καὶ ὁ περὶ Ἱερατικῶν Σχολῶν νόμος. Πάντως εὖ ψηφίσθησαν καὶ ὑπὸ τῆς Γερουσίας. Σχετικῶς δὲ οἱ σεβ. Μητροπολίται Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας ἐπεσκέψθησαν ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τοὺς ἀρχηγοὺς τῶν κομμάτων, ὁ δὲ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τὸν Πρόεδρον τῆς Γερουσίας.

— Τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον ἐπεσκέψθη ὁ νέος Πρεσβυτὴς τῆς Νοτιοσλαβίας κ. Χρίστινς συνομιλήσας μετ' αὐτοῦ ἐπὶ μακρῶν.

— Ὁ Μακ. Ἀρχιεπίσκοπος τὴν παρελθούσαν Κυριακὴν παρέστη εἰς τὴν Σχολικὴν ἐορτὴν τοῦ Ἀσύλου Ἀγ. Ἀνδρέου τοῦ τμήματος Νέας Σμύρνης, τὴν δὲ Τρίτην τοῦ Ἀσύλου Ἀγ. Σπυρίδωνος τοῦ Ἰπταργελλματικοῦ τμήματος ἐν Πειραιεὶ.

— Τῇ 22 Ἰουνίου ἐδημοσιεύθη ἐν ταῖς ἐφημερίαις ἡ ἐξῆς ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν ἀνακοίνωσις: «Ἐν τῷ ἐπισημῷ ὀργάνῳ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Βουλγαρίας «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ» τῆς 23 Μαΐου ἐ.δ. ἀριθμ. 21 ἐδημοσιεύθη ἄρθρον ὑπὸ τὴν ἐπιγραφήν: «Οἱ Ἕλληνες πρὸ 1000 ἐτῶν καὶ σήμερον», ἐν τῷ ὁποίῳ ἐκτὸς ἄλλων, ἀναγράφονται καὶ συκοφαντικαὶ τιμῆς, τὰς ὁποίας εἶνε ἀνάγκη νὰ διαψεύσωμεν. Πρὸς τοὺς ἄλλοις, λέγεται ἐν αὐτῷ, ὅτι ὁ ἐν Θεσσαλονικίᾳ Βουλγαρικὸς ναὸς τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καὶ Μεθόδιου μετετράπη ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων δοχάτως εἰς Ἱεσάχην. Τοῦτο ἀποτελεῖ καθάρην συκοφαντίαν. Πράγματι ἐν Θεσσαλονικίᾳ ὑπήρχε τοιοῦτος μικρὸς ναὸς, τοῦ ὁποίου τὸ κτίριον ἦτο ἐτοιμόρροπον καὶ σεσαθρωμένον. Εἰς αὐτόν, ὅπως καὶ εἰς πολλοὺς τῶν ἡμετέρων ναῶν ἐστει-

γασθῆσαν ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν προφυγικὰ οικογένεια Ἐσχάτως δὲ τὸ ἐτοιμόρροπον κτίριον τοῦ ναοῦ κατὰ διαβίβην ὑπὸ τοῦ Ἀρχιεπίσκοπου Παύλου, διὰ λόγους ρυμοτομίας, ὡς συνέβη καὶ ἐν ἄλλοις μικροῦς καὶ ἐτοιμόρροποις ἑλληνικοῖς ναοῖς. Ἐν τῷ ἐπισημῷ φύλλῳ γράφεται καὶ τὸ ἑξῆς: Ἐν τῷ χωρίῳ Κοσταντέτοι (Ἰερουζαλή) τῆς Καστορίας ὁ γέροντος πρῶτος Πάτερς, μέχρι τῆς σήμερον ὄντως, ἐστὶν εὖ φιλοεὖς, διότι μετὰ τινὰ ἀρειανὴν γενόμενον ἐν τῷ οἴκῳ του, εὐρέθην Ἐδαγγέλιον εἰς Βουλγαρικὴν γλῶσσαν, καὶ τοῦτο ἀποτελεῖ καθάρην συκοφαντίαν. Ἐἰς ἴδιος ὁ Παπαπέτρος γράφει πρὸς τὸν ἀκαταρτιστὸν Ἀρχιεπίσκοπον, ὅτι οὐδέποτε ἐφνυλακίσθη, καὶ διαμαρτυρεῖται διὰ τὸ συκοφαντικὸν τοῦτο δημοσίευμα. διαβιβασθῶν δὲ κωνσταντικῶς ἐφημέριος ἐν τῷ ναῷ τοῦ ἐν λόγῳ χωρίου. Ὁ Παπαπέτρος προσθέτει, ὅτι κατὰ πλῆθος πιθανότητα, τὴν ἀνωτέρω συκοφαντικὴν πληροφορίαν μετέδωκεν ὁ ἐκ Κωνσταντίας καὶ τῷ γεροντικῷ χωρίῳ Λουμπάνισι ἐφημέριος Παπαϊωάννης, ὅστις ἐπέδρασεν εἰς Βουλγαρίαν, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἱδικὴν του φυγὴν Ἀλλ' εἶνε θλιβερόν, ὅτι τοιαῦται συκοφαντικαὶ φιλολογεύονται ὑπὸ τοῦ ἐπισημοῦ ὀργάνου τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας».

— Διὰ συνοδικοῦ ἐγγράφου παρελήθη τὸ Ἔπουρ γελόν Παιδείας καὶ Ἐθνογενεῶν νὰ ἐνισχύσῃ δεόντως τὸν σεβ. Μητροπολίτην Φιλιππων καὶ Νεαπόλεως (Καβάλλας) εἰς τὰς προσπάθειάς αὐτοῦ ἐναντὶ τῶν ἐνεργειῶν τῶν ἐν Καβάλλᾳ τροπομανδιστῶν Προτεσταντῶν.

— Συμφώνως πρὸς τὸ ἐπισημὸν τοῦ Ἐπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν πρὸς τὸν οἰκον. ἀφ' ὅρου Ἐσφοδρίας οἱ Ἱεράρχαι οἱ διαμένοντες ἐν οἴκῳ δημοσίου ἀπαλλοτρίωνται τῆς καταβολῆς μετ' αὐτῶν.

— Τῷ παρελθούσῳ Κυριακῇ ἐν τῇ μεσημέρᾳ αἰθούσῃ τῶν τοκοτῶν τῆς «Φιλοσοφικῆς Ἑταιρείας» ἐγένετο ἡ τελεσθεμένη ἐποικία τῆς ἀπονομῆς τῶν βραβείων εἰς τὰς διακριθείσας κατὰ τὸ λήξαν ἐκπαιδευτικὸν ἔτος ἀρκετικῶδες ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου, πολλῶν ἐπισήμων ἐκ τῶν τῆς πολιτείας καὶ τῶν γραμμῶν, γονέων καὶ κηδεμόνων καὶ ἄλλου ἐλακτοῦ κόσμου. Μετὰ δοξολογίαν ἐπὶ τῇ ἐστημένῃ εἰσέδρατι τελεσθεύσαν ὑπὸ τῆς Α. Μ. αἱ μεθήρηται ἐψαλον διάφορα ἄσματα θρησκευτικὰ καὶ πατριωτικά, ἐξετελέσθησαν διάφορα μουσικὰ τεμάχια ὑπὸ τῆς ἐκ μαθητῶν ὀρχήστρας, ἐξηγγέλθησαν δ' εἰς τὰ ὄνόματα τῶν κατὰ τοὺς διαφόρους διαγωνισμοὺς ἀριστεύσαντων αἰτίνας προσερχόμενα: ἐλάμβανον ἐλάθρον δάφνης παρὰ τοῦ προέδρου τῆς Φιλ. Ἐταιρείας ὡς καὶ τὰ χρηματικὰ βραβεῖα. Μεταξὺ τούτων τυγχάνουσι καὶ τὰ «Ἐδουλοστωμια» (τῶν Μακ. Ἀρχιεπισκόπου), ὅτι το μὲν δ' ἐπὶ ἐπίσημῃ ἐπιδοσεῖ ἐκ τοῦ κτήριος τῶν δημοκρατικῶν ἰδρυθῆναι εἰς τὴν ἐκ Σμύρνης Σαπφῶν Κωνσταντινουίδου καὶ εἰς τὴν ἐκ Κασσοῦ Καλλιόπης Καλλιωνίδου ἰαυτῶν ἑκάστην ἀνὰ 500 δρχ. Τὸ δὲ Β' ἐκ δρχ. 300 ἀδελφότητῶν διὰ τὴν ἐκ τῶν μαθητῶν διακρινομένην εἰς τὸ καλλίτερον μαδαρίσμα καὶ ἐμβάλωμα ἀνευμεθίσθ εἰς τὴν ἐξ Ἀλεξανδρείας Ἀγγελῆς Κυριπρίτη ὁ πρόεδρος τῆς Φιλεπ. Ἐταιρείας κ. Ἱ. Κουτουρωτῆς ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ ἐτί-

ρισε τὴν σημασίαν τοῦ ἀθλοθετήματος τούτου ὡς προοριζομένου νὰ συμβάλῃ σπουδαίως εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς παρ' ἡμῖν οἰκιακῆς οἰκονομίας. Μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῶν ἐπαθλῶν ὠμίλησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ διδασκαλείου τοῦ Ἀρσακείου καθηγητῆς κ. Ἀδ. Διαιμαντόπουλος, ὅστις καὶ ἀπεχαιρέτησεν ἐκ μέρους τοῦ Ἀρσακείου τὰς ἀποφοιτώσας μαθητρίδας, ἐκ προσώπου τῶν ὁποίων προσεφώνησεν ἡ ἐξ Ἀλεξανδρείας Οὐρανία Θηβαίου.

— Καθ' ἃ γράφουσιν ἡμῖν ἐκ Καλαμῶν, καθ' ἅπασαν τὴν ἐπαρχίαν Μεσσηνίας ἐλειτούργησαν κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1930—31 τριάκοντα ὀκτῶ ἐν ὄλῳ κατηχητικὰ σχολεῖα, ἐξ ὧν ἐπτὰ ἐλειτούργησαν ἐν τῇ πόλει τῶν Καλαμῶν, τὰ δὲ ὑπόλοιπα τριάκοντα καὶ ἕν ἐἰς κομποπόλεις καὶ κοινότητας τῆς ὑπαίθρου χώρας. Εἰς τὰ σχολεῖα ταῦτα ἐφοίτησαν ἐν συνόλῳ 2,454 μαθηταί, ἐξ ὧν 1,459 ἄρρενες καὶ 995 θῆλεις. Ἄπαντες οἱ διδασκαλοὶ τῶν Κατηχητικῶν σχολείων ἦσαν κληρικοί, πλὴν ἑνός, ὅστις εἶνε λαϊκὸς θεολόγος καὶ δημοδιδάσκαλος. Ἐκ τῶν κληρικῶν διδασκάλων δέκα καὶ τρεῖς εἶναι ἀπόφοιτοι ἱερατικῶν σχολῶν, δύο φοιτῆται τῆς θεολογίας, ἕξ δημοδιδάσκαλοι, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπόφοιτοι ἱερατικῶν φροντιστηρίων.

— Τὴν προπαραλειθούσαν Κυριακὴν 14ην τρέχοντος αἰμνῆ ἐτελέσθη ἑορτὴ ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν σχολείων Ὑδρας ἐν τῷ ἰ. ναῷ τοῦ ἁγ. Δημητρίου. Κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν οἱ μαθηταὶ ἐν σώματι προσήλθον εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὅπου πάντες ἐκοινωνήσαν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων. Τὴν συγκινητικὴν ταύτην τελετουργίαν παρηκολούθησε πολὺ πλήθος. Μετὰ μεσηβρίαν ἀπὸ τῆς 5ης ὥρας ἤρχισαν οἱ μαθηταὶ νὰ κατακλύζουσι τὸν ναόν. Πλήθος κόσμου, καὶ δὴ οἱ γονεῖς καὶ οἱ κηδεμόνες, ἤρχοντο νὰ παραστοῦν καὶ παρακολούθησιν τὴν ἑορτήν. Περί ὥραν 8ην ἐν μέσῳ τοῦ ἀσφυκτικῶς πληροῦντος τῶν ναῶν πλήθους ἤρχισεν ἡ ἑορτὴ. Συγκινητικὴ ἦτο ἡ ἀπαγγελθεῖσα προσευχὴ ὑφ' ἑνὸς τῶν μαθητῶν. Μετὰ τὴν προσευχὴν ἀπηγγέλθησαν ὑπὸ τῶν παιδῶν πολλὰ ποιήματα καὶ ἐψάλησαν πολλὰ ἱερά ἄσματα, μεθ' ὃ ὁ διευθύνων τὰ σχολεῖα θεολόγος κ. Δεριζιώτης ὠμίλησεν περὶ τοῦ σκοποῦ ὃν ἐπιδιώκει τὸ Κατηχητικὸν σχολεῖον, ἐξέθεσε τὰ καθ' ὅλον τὸ ἔτος διδασκόμενα μαθήματα καὶ δι' ἀποστροφῆς πρὸς τοὺς γονεῖς ἐζήτησε τὴν συνεργασίαν τῶν πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Κατηχητικοῦ σχολείου. Τὸν διευθυντὴν τῶν σχολείων καὶ τοὺς συνεργάτας αὐτοῦ ἱερεῖς Δημήτριον Χελιώτην καὶ Ἱεροθεὸν Παπαδακὴν ἠνυχαρίστησε διὰ θερμῶν λέξεων ὁ τῶς ἀνώτερος δικαστικὸς κ. Χρυσούλης ἀποτείνας ἅμα πρὸς τοὺς μαθητὰς πατρικὰς ὑποθήκας καὶ συστάσεις ὅπως παρακολουθῶσι τακτικῶς τὰ μαθήματα τοῦ σχολείου τούτου, ἵνα ἀποβῶσι καλὰ κοινωνικὰ στοιχεῖα. Τὴν ἑορτὴν παρηκολούθησεν ἡ κυρία Ναυάρχου Κουντουριώτου ὡς καὶ ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι τῆς νήσου. Ὁ σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ μεριμνᾶν τοῦ ὁποίου τελοῦσι τὰ Κατηχητικὰ σχολεῖα, διὰ λόγους ὑγείας ἀπουσιάσων εἰς Ἀθήνας, διεβίβασεν ἐκεῖθεν τηλεγραφικῶς τὰς πατρικὰς ἐυχὰς αὐτοῦ πρὸς τὸν διευθυντὴν τῶν σχολείων ἐπὶ εὐδοσίαι τοῦ καλοῦ ἔργου τῶν κατηχητικῶν σχολείων τῆς νήσου.

— Ἐκ τῆς κατ' αὐτὰς δημοσιευθείσης ἐκθέσεως τῆς διαχειρίσεως τοῦ Ὀρφανοτροφείου Γεωργίου καὶ Αἰκατερίνης Χατζηκώστα διὰ τὸ λήξαν ἔτος πληροφοροῦμεθα ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο (1930) συνεπληρώθη ἑβδομηκονταπενταετία ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ ιδρύματος τούτου καὶ ὅτι καθ' ὅλον τὸ τοῦτο χρονικὸν διάστημα περιεθάλφθησαν καὶ διεπαιδαγωγήθησαν ἐν αὐτῷ 2288 ἄπορα καὶ ὄρφανὰ παιδιά. Κατὰ τὸ ὑπόλογον ἔτος προσετέθησαν τὸ πρῶτον καὶ μαθήματα τοῦ ἐλευθέρου σχεδίου καὶ τοῦ χαρτογραφικοῦ σχεδίου, ἤρξατο δὲ λειτουργεῖν τὸ νεοτεκτον τμήμα ξυλουργείου, προέκτασι τοῦ ἡδῶν ὑπάρχοντος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

Εἰσηγήσει τῆς Α. Θ. Π. ἡ ἰ. σύνοδος διώρισεν ἀρχιγραμματέα αὐτῆς τὸν θεοφίλ. Μιλήτου κ. Αἰμιλιανόν. ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης ἀπεφάσισε νὰ ἐπισκεφθῆ τὰς ὀρθόδοκους Παροικίας Βεργάζης, Τριπόλεως, Σφᾶξ καὶ Τύνιδος ἐπ' εὐλογία τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἐκκλησίας Ἀλεξανδρείας ὑπαγομένων χριστιανῶν, ὥρισε δὲ χρόνον ἀναχωρήσεως ἐξ Αἰγύπτου τὰ μέσα τοῦ προσεχοῦς Ἰουλίου.

— Ἐπὶ τῇ λήξει τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἐγένετο ἡ ἐτήσια τελετὴ τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου, προηγηθείσης Πατριαρχικῆς λειτουργίας, καθ' ἣν μετὰ τοῦ Παναγ. Πατριάρχου συνελειτούργησαν οἱ σεβ. μητροπολίται Λεοντοπολεως καὶ Πηλουσίου ἐχειροτονήθη δ' εἰς διάκονον εἰς τῶν μαθητῶν τοῦ Ἱεροδιδασκαλείου. Ὁ διευθυντὴς Κατηχητῆς αἰδεσ. κ. Ἰωάννης Παπαδόπουλος ἐν τῷ λόγῳ του συνεδύασε τὴν ἐπέτειον τῆς Γ' οἰκ. συνύδαν, ἣς ἐπρωτοστάτησεν ὁ μέγας ἀλεξανδρινὸς πρωθιέρχης ἁγ. Κύριλλος, τέκνον τῆς ἀλεξανδρινῆς σχολῆς, πρὸς τὴν δρᾶσιν τοῦ σημερινοῦ ἀλεξανδρινοῦ Ἱεροδιδασκαλείου.

— Ἡ ἰ. σύνοδος συνεδριάσασα ἀπὸ τῆς 3 φθίνοντος μηνὸς ἐπεράτωσε τὸ ἔργον αὐτῆς τῇ 12 τοῦ αὐτοῦ, ὅτε ἡ Α. Θ. Π. κηρύττων τὴν λήξιν τῆς συνόδου ἀνεσκόπησε διὰ βραχέων τὴν ὄλην συνοδικὴν κατὰ τὴν διαρρεύσασαν πενταετίαν ἐργασίαν, ἣς ἴδιον γνῶρισμα ὑπῆρξεν ἡ ἐν ὁμοφωνίᾳ λήψιν τῶν ἐπὶ τῶν σοβαρωτέρων ζητημάτων ἀποφάσεων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΜΗΣ

Εἰδήσεις ἐξ Ἰταλίας ἀναφέρουσι τὴν μείζονα ἐν τῷ μεταξύ ἐπιδείνωσιν τῶν σχέσεων τῆς Ἰταλικῆς κυβερνήσεως καὶ τοῦ Βατικανοῦ. Ὁ Ἰταλὸς πρωθυπουργὸς ἠρνήθη νὰ δεχθῆ τὸν νούντιον τοῦ Παπα προσελθόντα νὰ ἐπιδώσῃ τὴν ἐπὶ τοῖς τελευταίοις γεγονόσι διαμαρτυρίαν, ὃ δὲ Πάπας δὲν ἐδέχθη εἰς ἀκρόασιν τὸν παρὰ τῷ Βατικανῷ Ἰταλὸν πρεσβευτὴν. Καὶ αἱ μὲν διαπραγματεύσεις φέρονται διακοπεῖσαι, οἱ δὲ φασιστικοὶ κύκλοι ἠγανακτημένοι διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Παπα ἀπονομὴν ἀργυροῦ μεταλλίου εἰς τὸν καρδινάλιον Πιτσάρδο, ὅστις θεωρεῖται ὡς κύριος αἰτιὸς τῆς συγκρούσεως διότι ἀκριβῶς ἀμέσως μετὰ τὸν λόγον του ἐν τῇ «Καθολικῇ Δράσει» ἤρξαντο τὰ κατὰ τῶν παπικῶν ὀργανώσεων μέτρα.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ἡ φωνὴ τῆς Ἐκκλησίας» ἑβδομαδιαῖον παράρτημα τοῦ θρησκευτικοῦ περιοδικοῦ τῆς ἐπισκοπῆς Χανίων «Χριστιανικὸν Φῶς», διανεμόμενον δωρεάν, περιέχον δὲ ψυχοφελεῖς ἠθικοθρησκευτικὰς διδασκαλίας.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α ΔΗΜΟΠΡΑΞΙΩΝ

177 'Ο πρόεδρος του τοπικού συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. Κορινθίας διακηρύττει ότι εκτίθεται εις πλειοδοτική δημοπρασίαν 1) ή μίσθωσις της εφεταινής συλλογής του δικαιώματος του δεκάτου εκ των παραχθησμένων δημητριακών καρπών εκ των κατά ψιλήν κυριότητα ανηκόντων άγρών τῆ ἱερῆ μογῆ Φανερωμένης και κειμένων εν τῆ περιφερείᾳ Ἀλαμάνου και Ἀθηναίων συμφώνως τοῖς ὁροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 88 συγγραφῆς ἡμῶν και 2) ή τριετής μίσθωσις τῶν άγρῶν τῆς μονῆς Φανερωμένης τῶν κειμένων εν τῆ κοινότητι Κλένιας συμφώνως τοῖς ὁροις τῆς ὑπ' ἀριθ. 91 συγγραφῆς, γενησομένην τὴν 21 Ἰουνίου 1931 ἐν Χιλιμοδιῷ ἡμέραν Κυριακὴν και ἀπὸ τῆς ὥρας 10—12 μεσημβρινῆς και ἐνάπιν ον τοῦ Εἰρηνοδίκου Κορίνθου και ὅτι ἐν περιπτώσει ματαιώσεως τῆς δημοπρασίας ἐκδόσεως μείζονος προσφορᾶς ἢ δημοπρασία αὕτη θέλει ἐπαναληφθῆ τὴν ἀμέσως ἐπομένη Κυριακὴν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ και ἐνάπιν ον τοῦ αὐτοῦ Εἰρηνοδίκου Κορίνθου. Ἐν Κορίνθῳ τῆ 15ῃ Ἰουνίου 1931 ὁ πρόεδρος, ὁ ἴ Κορινθίας Δαμασκηνός.

178 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Φωκίδος Ο.Δ.Ε.Π. διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εις πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πενταετοῦς ἐνοικιάσεως, ἐνοικιαστικῶς και τμηματικῶς, οἱ κατὰ τοῦς τέως δήμου Ἐδδαλίου, Ποτιδανσίας και Κροκυλίας, κειμένοι ἀγροὶ και λειβάδια μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς καλλιεργουμένων γαιῶν τῆς ἱ. μονῆς Βαρνακόβης, ὑπὸ τοῦς ὁρους και ὑποχρεώσεις, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινῶσιν προσερχόμενοι εις τὸ γραφεῖον τῆς μονῆς. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται ἐν ἄνω Παλαιοπαζαρίῳ ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνάπιν ον τῶν ἀρμοδίων ἀρχῶν τὴν 19ῃ Ἰουλίου ἐ. ἔ. και ὥραν 10-12 π. μ. ἡμέραν Κυριακὴν. Ταύτης ἀποτυχούσης ἐπαναληφθήσεται τὰς προσεχεῖς Κυριακάς. Ὁ πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου Φωκίδος ἴ Φωκίδος Ἰωακείμ.

179 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱ. μητροπόλεως Χαλκίδος διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εις πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν α'. ἢ διετῆς μίσθωσις τῶν ἐν τῆ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος Ἀγίου κειμένων ἀγροκτημάτων τῆς ἱ. μονῆς Ἥλια, ἀντι πρώτης προσφορᾶς ὄρ. 12000 ἐτησίως, και β) ἢ διετῆς μίσθωσις τῶν ἐν τῆ περιφερείᾳ τῆς κοινότητος Διδήφου κειμένων ἀγροκτημάτων τῆς αὐτῆς ἱ. μονῆς και ἀντι πρώτης προσφορᾶς ὄρ. 4000 ἐτησίως, κατὰ τοῦς ὁρους τοῦς κατατεθειμένους εις τὸ ἐν Ἰσταίᾳ ὄρομα τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινῶσιν καθ' ἐκάστην. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 5ῃν Ἰουλίου 1931 ἡμέραν Κυριακὴν και ὥραν 10-12 π. μ. ἐν Ἰσταίᾳ και ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν, ἐνάπιν ον τοῦ εἰρηνοδίκου Ἰσταίας, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Ἰσταίᾳ ὄροτος τῆς ἐθνικῆς τραπέζης και τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμλίου τῆς ἱ. μονῆς Ἥλια. Ἐν περιπτώσει ματαιώσεως τῆς δημοπρασίας ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου ἢ μείζονος προσφορᾶς θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη καθ' ἐκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν, δημοσιευμένης τῆς προκηρῦξεως εις τὸ κοινοτικὸν γραφεῖον Ἰσταίας. Ἐν Χαλκίδι τῆ 15 Ἰουνίου 1931. Ὁ πρόεδρος κ.α. ὁ πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. Β. Κωνσταντίνου.

180 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱ. μητροπόλεως Χαλκίδος διακηρύττει ὅτι ἐκτίθεται εις πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν α') ἢ μονοετῆς ἐνοικιάσεως τῆς χορτονομῆς τοῦ δάσους τῆς περιφερείας Βαθῆς Λάκος και τοῦ ἐλαιῶνος Δαφνοκουμῆς τῆς ἱ. μονῆς Ἥλια, ἀντι πρώτης προσφορᾶς δραχμῶν 11000 ἐτησίως, και β) ἢ τετραετῆς ἐνοικιάσεως τῆς χορτονομῆς τῆς περιφερείας Καλαμακίου τῆς αὐτῆς ἱ. μονῆς και ἀντι πρώτης προσφορᾶς ὄρ. 18000 ἐτησίως, κατὰ τοῦς ὁρους τοῦς κατατεθειμένους εις τὸ ἐν Ἰσταίᾳ ὄρομα τῆς ἐθνικῆς τραπέζης, ὧν οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσι γινῶσιν καθ' ἐκάστην. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 12 Ἰουλίου 1931, ἡμέραν Κυριακὴν και ὥραν 10-12 π. μ. ἐν Ἰσταίᾳ και ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν ἐνάπιν ον τοῦ εἰρηνοδίκου Ἰσταίας, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν

Ἰσταίᾳ ὄροτος τῆς ἐθνικῆς τραπέζης και τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἡγουμλίου τῆς ἱ. μονῆς Ἥλια. Ἐν περιπτώσει ματαιώσεως τῆς δημοπρασίας ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου ἢ μείζονος προσφορᾶς, θὰ ἐπαναλαμβάνεται αὕτη καθ' ἐκάστην ἐφεξῆς Κυριακὴν δημοσιευμένης τῆς προκηρῦξεως εις τὸ κοινοτικὸν γραφεῖον Ἰσταίας. Ἐν Χαλκίδι τῆ 15 Ἰουνίου 1931 Ὁ πρόεδρος κ. α. ὁ πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. Β. Κωνσταντίνου.

181 Τὸ τοπικὸν συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱ. μητροπόλεως Κεφαλληνίας διακηρύττει ὅτι τὴν 5ῃν Ἰουλίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν και ὥραν 10-12 μεσημβρ. ἐν Ἀργιστολίῳ και ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν γινῶσεται πλειοδοτικὴ δημοπρασία πρὸς ἐκποίησιν τοῦ αἰγοπροβατοποιμνίου τῆς ἱ. μονῆς υ. φ. Σαίων ἀπ. τελευτημένου ἐξ 147 αἰγιδίων διαφόρου γένους και ἡλικίας και ἐξ 104 προβάτων ὁσαύτως γένους και ἡλικίας διαφόρου. Οἱ ἐνδιαφερόμενοι ἐν σχέσει μετὰ τὴν ἐκποίησιν αὐτῆν δινανται νὰ ἐπισκεφθῶσι προηγουμένως τὸ ἐν αἰγοπροβατοποιμνίῳ ἐπιτοπίῳ εις τοῦς βοσκοτόπους τῆς μονῆς ἢ δύνανται νὰ λάβωσι σχετικὰς πληροφορίας κατὰ τοῦ ἡγουμενοσυμβουλίου ἐν τῆ μονῆ, ἢ και νὰ λάβωσι γινῶσιν τῶν δρων τῆς συγγραφῆς ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς μονῆς και ἐν Ἀργιστολίῳ ἐν τῷ γραφεῖῳ τῆς ἱ. μητροπόλεως. Συγγρόμας γενήσεται δημοπρασία διὰ τὴν ἐκποίησιν τῶν ἐξῆς χονδρῶν ζῶων τῆς μονῆς: ἐνὸς ἵππου ἡλικίας 7 ἐτῶν, ἑτέρου ἵππου ἡλικίας 1 1/2 ἔτους, τριῶν θηλ. ὄνων και τριῶν ἀρρένων διαφόρου ἡλικίας. Ἐν Ἀργιστολίῳ τῆ 18 Ἰουνίου 1931. Ὁ πρόεδρος τοῦ τοπικοῦ συμβουλίου Ο.Δ.Ε.Π. ἴ ὁ Κεφαλληνίας Δαμασκηνός.

184 Τὸ τοπικὸν Συμβούλιον Ο.Δ.Ε.Π. τῆς ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας και Σπερσῶν διακηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εις πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν πρὸς μονοετῆ ἐνοικίασιν τὰ τρία τεμάχια ἀγρῶν τὰ ἐν θέσει Λάκαι και πέρα Λάκαι τῆς περιφερείας κοινότητος Κρανιδίου τῆς ἐν Ἐρμιόνη ἱ. μονῆς ἁγ. Ἀναργύρων. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήσεται τὴν 28ῃν Ἰουνίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν και ὥραν 9-12 π. μ. ἐν Κρανιδίῳ και ἐν τῷ συνήθει τόπῳ τῶν δημοπρασιῶν και ἐνάπιν ον τοῦ Εἰρηνοδίκου Κρανιδίου, τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἐν Πύρῳ ὕψιστηματος τῆς ἑθνικῆς Τραπεζίας και τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς μονῆς. Ἐν περιπτώσει ματαιώσεως αὐτῆς ἐνεκεν οἰουδήποτε λόγου ἢ μείζονος προσφορᾶς θὰ ἐπαναλαμβάνεται ἢ δημοπρασία καθ' ἐκάστην ἐφ' ἐξῆς Κυριακὴν. Κηρύξια και λοιπὰ ἐξοδα δημοπρασίας βαρύνουσι τὸν τελευταῖον πλειοδόστην. Οἱ ὄροι διακηρῦξεως εὐρίσκονται εις τὸ γραφεῖον τῆς Μονῆς ἐν Ἐρμιόνη. Ἐν Ὑδρᾳ τῆ 18ῃ Ἰουνίου 1931 Ὁ Πρόεδρος τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου ἴ ὁ Ὑδρας και Σπερσῶν Προκόπιος.

ΔΕΛΤΙΟΝ ἘΚΚΛΗΣΙΑΣ

ΑΡΧΙΕΥΝΤΑΚΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ
Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου

ΟΡΟΙ ΣΥΝΕΡΩΜΑΝ

ΕΣΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 20. ΕΣΤ. ΦΡ. 50. ΑΜΕΡ. ΔΟΛ. 8
ΜΟΝΟΝ ΚΑΙ ΚΑΘΗ ΕΣΤΑΣΙΑΝ ΠΡΟΤΕΤΥΣΣΩΝ ΔΡΑΧ. 100
ΚΑΘΗ ΗΡΗΘΩΝ ΔΡΑΧ. 30. ΊΕΡΩΝ ΕΣΤΕΡΙΚΩΝ ΔΡΑΧ. 30
ΦΟΙΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΊΕΡΩΝΟΥΒΑΣΤΩΝ ΔΡΑΧ. 30

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ

Δι' ἐμβάσματα και διεκπεραιώσιν: Γραφ. Δ.Ι. Συνόδου
Διὰ τὴν Σύνταξιν: Μοσχονησίω 12α

Τύπος «Φοίνικος» Ὁδὸς Σταδίου 44, Ἀθήνα